

שם הנוהל: חיזוק מצוקי חוף

מספר הנוהל 364

הנוהל תקף מיום: 30.09.2021

נוהל זה מבטל נוהל קודם "טיפול בצוקי חוף" מיום 22/12/2019

1. כללי

לאורך קו החוף של תל-אביב-יפו קיימים מצוקים - מצוקי חוף אשר הינם בד"כ חלק משטח פתוח או שטח אורגני מוסדר. במקומות אלה קיים חשש ליציבות הקרקע ולהידרדרות אבנים הן בשל סוג הקרקע הרך והן בשל תהליכי אירוזיה.

לצורך שמירה על יציבות מצוקי החוף עושה העירייה פעילות שוטפת לחיזוקם באופנים הנדסיים מקובלים, כמו הזרקת בטון, הקמת קירות תומכים, מסלעות, הצבת רשת למניעת דרדרת, חיזוק במסמרי קרקע, דרדור סלעים וכו'.

בחירת הדרך ההנדסית לחיזוק המצוק החופי כפופה לעבודות המותרות לביצוע בהתאם להיתר הבנייה ולעבודה תחת צו מבנה מסוכן, ובהתאמה לתמ"א 13 / 9 / א'.

2. מטרות

מטרת נוהל זה היא לקבוע את אופן הטיפול ביציבות מצוקי החוף ובסביבתם מבחינה הנדסית. נוהל זה אינו מתייחס להיבטים נוספים תפעוליים הקשורים במצוק החופי, לרבות טיפול בנושא הפרשי גובה בין רום המצוק/אמצעי המיגון למפלס החוף.

3. הגדרות

מצוק יכול להיות טבעי או הפרש גובה כתוצאה מבניית מסלעה או כל אלמנט אחר. נכון ליום פרסום נוהל זה לאורך החופים בתל-אביב-יפו מצוקים הם אלה:	מצוק חוף	3.1
- באזור צפון העיר:		
- חוף הצוק (מהגבול העירוני עם הרצליה עד חוף תל ברוך)		
- חוף תל-ברוך (החוף הצפוני והחוף הדרומי)		
- באזור מרכז העיר:		
- חוף הילטון		
- חוף הדולפינריום		
- חוף צ'ארלס קלור		
- באזור דרום העיר		
- מדרון נחום גולדמן		
- חוף גבעת העלייה		
- מדרון פארק יפו (קיר ים ומסלעה)		
- כהגדרתו בחוק התכנון והבנייה התשכ"ה 1965.	היתר בנייה	3.2
- כמפורט בחוק העזר לתל-אביב-יפו (מבנים מסוכנים), התשס"ב 2001.	הודעה או צו	3.3
- פעולה לחיזוק מצוק על פי תכניות העבודה המאושרות.	פעולה יזומה	3.4
- פעולה שאין בה כדי לשנות את חתך פני הקרקע ואשר מטרתה להשיב את המצוק למצבו טרום הפגיעה בו.	פעולה להחזרת מצב לקדמותו	3.5
- פעולה לחיזוק מצוק שיש לבצעה מיד, שאם לא כן קיימת סכנה מיידית ליציבות המצוק, ו/או סכנה לפגיעה בנפש או רכוש..	פעולה דחופה	3.6
- מהנדס העיר או מי מטעמו.	מהנדס-מהנדסת העיר	3.7

- 3.8 **מנהל-מנהלת**
אגף הדרכים
והמאור - מנהל האגף או מי מטעמו אשר מונה בכתב מינוי כאחראי לטיפול בנושא מצוקי החוף בהתאם לנוהל זה.
- 3.9 **מנהל-מנהלת**
האגף לשיפור
פני העיר - מנהל האגף או מי מטעמו.
- 3.10 **מנהל-מנהלת**
אגף החופים - מנהל האגף או מי מטעמו.

4. סמכויות ואחריות

- 4.1 **מנהל-מנהלת**
מינהל הבינוי
והתשתית - אחראי אחריות כוללת ליציבותם של מצוקי החוף.

- 4.2 **מהנדס-**
מהנדסת העיר - מוסמך להוציא הודעה או צו לביצוע פעולות חיזוק דחופות של מצוקי החוף.

- 4.3 **מנהל-מנהלת**
אגף הדרכים
והמאור - האחראי ליציבות ההנדסית של מצוקי החוף לאורך חופי תל אביב-יפו.
- אחראי להכנת תוכנית עבודה שנתית לתחזוקת מצוקי החוף לאורך חופי תל-אביב-יפו.

- אחראי לבחון את יציבותם של מצוקי החוף - הן על פי תכנית העבודה והן באופן שוטף על פי הצורך.
- אחראי ליידע את מהנדס העיר ואת מנהל אגף החופים באשר לחשש ליציבות מצוק.
- אחראי ליידע את מנהל אגף שיפור פני העיר ככל שנדרש להציב מחסומים, גדרות, מעקות ו/או שלטים בסביבת המצוק שקיים חשש ליציבותו.
- אחראי לביצוע הפעולות הנדרשות להסרה מיידית של מפגעים הנדסיים ולחיזוק המצוק.
- אם הפעולות הנדרשות לחיזוק המצוק מבוצעות על ידי קבלן אגף דרכים ומאור

- אחראי למסירת העבודה באמצעות פקודת עבודה מאושרת.

- אחראי לפקח על עבודות חיזוק המצוקים.

- אחראי ליידע את מהנדס העיר ואת מנהל אגף חופים באשר לגמר הפעולות לחיזוק המצוק.

- 4.4 **מנהל-מנהלת**
האגף לשיפור
פני העיר - אחראי לפעול מיד להצבת מחסומים, שילוט, גדרות או מעקות בסביבת המצוק לפי הנחייה של מנהל אגף דרכים ומאור באשר לחשש ליציבות המצוק ואחראי לתחזוקה שוטפת.

- הצבת גידור ומעקות כפעילות תפעולית שוטפת בהתאם להנחיות התקן.

- אם הצבת המחסומים, הגדרות או המעקות מבוצעת על ידי קבלן אגף שיפור פני העיר - אחראי למסירת העבודה באמצעות פקודת עבודה מאושרת.

- אחראי לפקח על עבודות להצבת מחסומים, גדרות או מעקות, אם מבוצעות בסביבת המצוק.

- אחראי לבצע בקרה שוטפת ורציפה על האביזרים הנ"ל ותקינותם ולבצע תחזוקה בהתאם לנדרש בעת הצבת גידור/מחסומים/מעקות ושילוט בסביבה

- אחראי על הסרת המחסומים, שילוט, ובחינת הצורך בהצבת גדרות או מעקות ושלטים קבועים, אחרי סיום טיפול ליציבות המצוק, וביצועם, וזאת בכפוף להודעת מנהל אגף דרכים ומאור.

- 4.5 **מנהל-מנהלת**
אגף החופים - ידווח למנהל אגף דרכים ומאור אם הבחין, במסגרת סיוריו השוטפים בחופים שיש חשש ליציבותו של מצוק.

5. הוראות כלליות

- 5.1 פעולות יזומות טעונות היתר בנייה לפי תכנית המתאר הארצית לחופים.
- 5.2 פעולות תחזוקה שוטפות יבוצעו בהתאם להנחיית תמ"א 13/9/א'.
- 5.3 פעולות להחזרת המצב לקדמותו אינן טעונות היתר בנייה.
- 5.4 פעולות דחופות אינן טעונות היתר בנייה.
- 5.5 לא תבוצע כל עבודה בקרבת מצוקים וקירות תמד, בכלל זה על ידי אגף החופים והאגף לשיפור פני העיר באמצעות כלים מכניים – ללא קבלת הנחיות מפורשות של אגף דרכים ומאור וביצוע נוהל סיכונים לעבודה הספציפית.

6. ביצוע פעולות יזומות על המצוק או בסביבתו (עבודות לשימור חוזק המצוק)

- 6.1 מנהל אגף דרכים ומאור יבצע סיור פעמיים בשנה (אחרי החורף ולפני החורף) ובהתאמה יכין תכנית עבודה שנתית לביצוע פעולות הנדסיות הדרושות לחיזוק מצוקי חוף כדי לשמר את יציבותם. בנוסף יבוצעו סיורים לאחר אירועי מזג אוויר סוערים במיוחד ובהתאם לשיקול דעתו או ככל שקיים חשש לפגיעה ביציבות המצוקים.
- 6.2 תכנית העבודה תאושר אצל מנהל/ת מינהל בינוי ותשתית, המשנה למנכ"ל ובהשתתפות מנהל אגף שיפור פני העיר ומנהל אגף החופים.
- 6.3 מנהל אגף דרכים ומאור יפעל במסגרת תכנית העבודה שאושרה לביצוע הפעולות הנדרשות לשמירה על יציבותם וחוזקם של מצוקי החוף.
- 6.4 מנהל אגף הדרכים ומאור או קבלן מטעמו יבצע את הפעולות הנדרשות לחיזוק המצוק; ככל שנדרש היתר בניה יפעל לביצוע הפעולות בהתאם להיתר.
- 6.5 באחריות מנהל אגף דרכים ומאור לפקח על עבודות חיזוק המצוק.

7. ביצוע פעולות דחופות (עבודות לחיזוק מצוק או להחזרת המצב לקדמותו)

- 7.1 מנהל אגף החופים ידווח למנהל אגף דרכים ומאור אם הבחין, במסגרת סיוריו השוטפים בחופים, על חשש ליציבות מצוק.
- 7.2 מנהל אגף דרכים ומאור יערוך סיורים לבדיקת מצוקי החוף לאחר סערות חזקות ואירועים חריגים במיוחד.
- 7.3 מנהל אגף דרכים ומאור יבדוק את יציבות מצוקי החוף הן בעקבות התרעות שקיבל והן ובעקבות סיורים שערך וירשום בדוח את ממצאיו.
- 7.4 מצא מנהל אגף הדרכים ומאור שיש חשש ליציבות המצוק, יודיע למהנדס העיר, למנהל האגף לשיפור פני העיר ולמנהל אגף חופים.
- 7.5 מנהל האגף לשיפור פני העיר, יציב מחסומים, שילוט, גדרות או מעקות להרחקת הציבור מסביבת המצוק – הכול לפי הנחיות מנהל אגף דרכים ומאור.

הנחיית מנהל אגף דרכים מתייחסת לאיתור מיקומים בהם קיימת סכנה ליציבות המצוק החופי. הצבת גידור/מעקות/מחסומים ושילוט מכל סיבה אחרת נדרשת אינה באחריות אגף דרכים ומאור. כמו כן אחראי מנהל אגף שיפור פני העיר לבקרה על תקינות האביזרים הנ"ל ותחזוקתם בהתאם לנדרש.

- 7.6 . בהתבסס על ממצאיו של מנהל האגף לדרכים ולמאור- כאמור בסעיף 7.3, יוציא מהנדס העיר הודעה או צו לחיזוק המצוק המסוכן.
- 7.7 . מנהל אגף דרכים ומאור יבצע את הפעולות הנדרשות לחיזוק המצוק על פי ההודעה או הצו. בגמר הביצוע יעדכן את מהנדס העיר, את מנהל האגף לשיפור פני העיר ואת מנהל אגף החופים.
- 7.1 . מנהל האגף לשיפור פני העיר יסיר מחסומים, שילוט, גדרות או מעקות בסיום הפעולות לחיזוק המצוק וזאת בכפוף להודעת מנהל אגף דרכים ומאור.
- 7.2 . כל העת יפקחו מנהל אגף דרכים ומאור ומנהל האגף לשיפור פני העיר על העבודות- כל אחד לפי תחומי אחריותו.